

üdvözölte és hálás köszönetét fejezte ki az eddigi pártfogásáért. Ezután a miniszteri kiküldött fél egykor bezárta a nagysikerű kongresszust.

A GAZDÁK TARSAS EBÉDJE

A kongresszus után a gazdák a Tisza-szálló nagytermében gyűltek össze társas-ebédre s impozáns látványt nyújtott, mikor a homoki gazdáknak az egész országból összegyűlt vezető férfiai, százötvennél többen helyet foglaltak a díszesen terített asztaloknál. Az első felszólaló Gerliczy Ferenc báró volt, aki *Serényi Béla* gróf földmívelésügyi miniszterre emelte poharát, mint olyanra, aki rendíthetetlen kitartással állott és áll a gazdák mellett és minden érdekeiket a szívében viseli. Toasztját viharos tapsok között fejezte be *Hampel Antal* dr és *Lakner Ferenc* dr miniszteri kiküldöttek éltetésével.

Ezután a miniszteri kiküldött általános esendben emelkedett szólásra s gratulált az egyesület vezetőségének a szép sikerül kiállítás és kongresszusért s poharát az egyesület elnökére *Gerliczy Ferenc* báróra üritette, aki *Magyarországon leglelkesebb híve a magyar gazdáknak*. A miniszteri kiküldött szép beszédét a gazdák zajos tapsokkal fogadták. *Bokor Pál* köztetszéstől többször félbeszakított szép beszéddel éltette *Istvánffy Gyula* dr és *Jablonovszky József* előadókat. Nagy érdeklődés közepette emelkedett szólásra *Gerle Imre* dr, aki miután üdvözölte a gazdák vendégkoszorúját és ismertette a nap jelentőségét, rámutatott arra, hogy *Szegeden a közgazdasági ügyeknek három hatalmas támogatója van: Gerliczy Ferenc* báró, *Szapáry István* gróf és *Bokor Pál*.

Jablonovszky József szép beszédben éltette *Gerle Imre* drt, a homoki gazdák országsszerte ismert előharcosát, ki ha megfújja a gazdák érdekében a kürtöt, akkor mindnyájan megjelenünk. Beszédét mondtak még *Gróf Gyula* a gazdákra, *Várossy Gyula*, *Pap István* és *Szomora József* az egyesület vezetőségére.

A gazdák úgy a kongresszusról, mint a társasébédéről *üdvözőlő táviratokat küldtek Serényi Béla* gróf miniszternek. A társasébéd befejezése után a gazdák átvonultak a kiállítás színhelyére.

A KIÁLLÍTÁS ISMERTETÉSE.

Aki a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületének kiállítására belépett, annak nem várt szép látványban volt része. Mint ha egy nagy birodalom akarta volna megmutatni gazdasági fejlettségét, olyan látványt nyújtott a kiállítás anyaga. A kiállítás első csoportjában közel 3000 palack bor sorakozott az ország minden részéből és fényesen bebizonyította a homoki bor kiválóságát.

A szegedi kiállításon olyan nagy tömegű és olyan kiváló minőségű anyaggal szcrepeltek az ország homoki szőlősgazdái, hogy a közönség nem nagyon tudja elhinni, hogy az idei termést elemi csapások tették tönkre. A gyümölcskiállítás olyan volt, mintha szépen berendezett nagyszabású muzeum lenne. A fajgyümölcsök száza névvel és fölirattal kinalkoztak a nézőknek. Nehéz föladata volt a bíráló bizottságnak, hogy a sok kiváló között a legkiválóbbat dijazza. Gyönyörű volt a halasi, kecskeméti kollektív kiállítás.

A kisebb gazdakiállítások között tömeggel és fajgyümölcsökkel kivált a többi közül a szegedi gazdasági egyesület alsó- és felső-tanyai alosztályának csoportkiállítása.

A kiállítás megnyitása után a nézőközönség megrohanta a kiállítókat vételi ajánlatokkal és egy-két kisebb kollektív 100 koronáért kelt el.

A borkóstolót kezdettől fogva a látogatók nagy tömege özönlötte el s a beküldött hordókból, a borkóstolásra szánt palackokból alig tudták a szép leányok a közönséget kielégíteni. Már az első órákban nagyobb bevételeket közvetített a kiállítási iroda és a fogyasztók között állandóan nagy kereslet mutatkozik a kínálattal szemben. A délutáni

órákban a kiállítás helyisége szűknek bizonyult, úgy, hogy a rendező bizottság elhatározta, hogy a kiállítást és borkóstolót a határidőn túl is nyitva tartja. Csak mint különlegességet említjük föl, hogy az eddig leőcsárolt homoki borok már is nagyobb tételekben kerültek eladásra a homoki boroknál is ritkán előforduló 60, 80 koronás magas áron. A borkóstolónak és a kiállításnak oly mozgalmas és színes képe volt már az első órákban is, hogy a rendező bizottság nem várt sikerről számolhat be az ország gazdáközönségének.

A kiállítást vasárnap több ezer néző tekintette meg. Ez alkalommal kiünt, hogy *mennyire hiányzik Szegeden egy alkalmas kiállítási helyiség*, mert ahol most a kiállítás el volt helyezve, ez a helyiség a közönséget nem tudta befogadni.

A kiállítás szerda délig lesz nyitva, mindennap reggel 8 órától este 8 óráig. A borkóstolóról megmaradt borok csütörtök délután 5 órakor közárverésen eladtnak a kiállítási helyiségben. Ugyanekkor elárvereztetnek a még el nem adott gyümölcsök és szőlők.

Teleszky pénzügyminiszter nagybecskereki beszámolója

(Saját tudósítónktól.) *Teleszky János* pénzügyminiszter kerületének székhelyén, *Nagybecskereken* beszámoló beszédet mondott vasárnap; beszédében részletesen ismertette a minap a képviselőház elé terjesztett 1913-iki költségvetést, majd az ország gazdasági helyzetéről és az érzviszonyokról a következőket mondta:

Az ország közgazdasági helyzete igen kedvező. A konjunktúra nagy. Nagy annyira, hogy ez, amint az a nagy ipari konjunkturával rendesen kapcsolatban szokott lenni, maga után vonja a pénzszükséget. Ez nemcsak Magyarországra, hanem az egész világpiacra kiterjedő jelenség és ezért olyan állítások, hogy nálunk a helyzet nehezebb volna, mint másutt, vagy hogy nálunk a közgazdasági élet terén válságos jelenségek mutatkoznának, nem felelnek meg a valóságnak. (Éljenzés.) Fejlődő közgazdasági élet mellett, kedvező ipari konjunkturánál nem lehet válságról beszélni, hanem igenis lehet beszélni — és ez az állapot tényleg fönförög — arról, hogy a közgazdaság fokozott igényeinek megfelelő hitelszükségletek kellően nem elégíthetők ki. (Ugy van! Ugy van!) Ez világraszóló jelenség és oka nálunk az, hogy a külföld az utóbbi időben jelentékeny mértékben visszavonta a nálunk elhelyezett tőkeket. Ez a körülmény természetesen kell, hogy bizonyos óvatosságra intse nagy bankjainkat, de megfigyelésem szerint ez az óvatosság nem terjed túl azon a határon, a meddig meg okolt. Önkényes vagy megokolatlan hitelmegvonásokról és hitelmegszorításokról nézetem szerint szó sem lehet. Hanem igenis vannak egyes jelenségek, amelyeknek mielőbbi megváltozása kívánatos. Fizetés nehézségeket az általános világpiac gazdasági konjunkturális viszonyokon kívül előidézne egyes speciális tényemények. Ilyenek a ki-hitelezésnek, különösen az áruhitel némely terén való tulságos nagy elterjedése, a hiteleknek némely viszonylatban a megengedettnél nagyobb mértékben való igénybevétele, avatatlan és gyöngye kezeknek tőzsdéi kötelezettségei. (Ugy van!) Arról azonban, hogy a budapesti tőzsde viszonyai egészségtelenek lennének vagy hogy a budapesti tőzsdén tulságosan nagy játékok folyik, beszélni egyáltalán nem lehet. Végre előidézték ezeket a nehézségeket a tagadhatatlanul meglévő, sőt úgy látszik még növekedő ipari konjunkturának a spekuláció által való tulbecsülése, a mi konjunkturális esetekben természetes jelenség, az ipari értékek árfolyama igen magas, a fiz kamatozású befektetési papírok ár-

folyama pedig alacsony. (Ugy van!) De ez az aránytalanság, amely ipari konjunkturák esetében mindig elő szokott fordulni, jelenleg gas, a fix kamatozású befektetési papírok ár-hogy előfordul az az érthetetlennek látszó állapot, hogy ipari papírjaink kisebb kamatozást biztosítanak, mint az állami és elsőrendű befektetési papírok.

Kétségtelen, hogy ezeknek az állapotoknak előidézéséhez még hozzájárul egy körülmény, a vidéki pénzügyintézetek igen nagymértékű szaporodása és azoknak egyes helyeken kellő szakértelem nélkül való vezetése. (Ugy van!) A nagy betéti kamatláb ezekhez az intézetekhez nagy betéteket von, amely betétek az illető vidék szűkségletének megfelelően a betéti intézetek elhelyezési föltételeinek megfelelő elhelyezést nem találhatván, egyes intézetek oly üzleteket folytatnak, a melyek a betéti üzletek jellegével meg nem egyeztethetők. (Ugyvan!) Ha konstátálom ezt a balt, konstátálnom kell azt is, hogy ezt sem lehet és nem szabad válságos jelenségnek vagy válságoknak föltüntetni, mert ez is csak helyi tünet.

Azok a nehézségek, amelyek mostan a hitelügyek kielégítése tekintetében fölmerültek, rövid idő alatt valószínűleg el fognak oszlani annál inkább, mert általános tapasztalat az is, hogy a közgazdasági élet fejlődésével a közgazdasági élet változásai mindig kisebb és kisebb időközökben jelentkeznek. Természetes, hogy ez a folyamat magával fogja vonni egyes egészségtelen alakulatok kiküszöbölését, de ez nem baj, mert hiszen ez a természetes folyamat. Hanem igenis mindenesetre kötelessége minden illetékes tényezőnek mindent elkövetni arra nézve, hogy ez a folyamat simán és lehetőleg kevés áldozat igénybevételével menjen végbe. Nagy föladat vár e tekintetben a jegybankra, a mely a jelen időben is mintaszerűen megfelelt föladatainak és hogyha voltak még a kérdéshez értő olyan szakemberek, akik kétségben voltak az iránt, vajjon különösen mai közgazdasági fejlődési irányzatunk és az ebből kifolyó nagy tőkeszükséglet mellett a közös jegybank föladatának jobban meg tud-e felelni, mint ahogy megfelelhetne egy önálló jegybank — azok épen a lefolyt idők eseményeiből merithetnek fényes bizonysgot arra nézve, hogy kétségeik alaptalanok és hogy mindaddig, amíg a közös jegybank föladatának így fog megfelelni a magyar közgazdasággal szemben, mint a hogy megfelel jelenleg, sokkal előnyösebb ránk nézve a közös bank, mint az önálló jegybank.

Megemlékezett a pénzügyminiszter az állami alkalmazottak illetmény-rendezéséről is; kijelentette, hogy erre a célra nem lehet nagyobb összeget fordítani, mint a mennyit az 1913-iki költségvetésben már benne van. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után a miniszter tiszteletére lakomát rendeztek.

A „DÉLMAGYARORSZÁG“ telefon számai:

Szerkesztőség:	305.
Kiadóhivatal:	81.

NEMÉNYINÉ FOGMŰVESTERME

Kárász-utca 6a. sz.

alatt létezik. Készít mindenféle fogmunkákat kaucsukban és aranyban, Vidékiek 24 óra alatt lesznek kielégítve. - Bármilyen javítás hat óra alatt elkészül.